

*Erdő Péter bíboros,
esztergom-budapesti érsek homíliája*

Krisztusban Kedves Testvérek!

1. A gondviselő Isten különös ajándéka, hogy az Eucharisztikus Kongresszus lezárása előtt együtt ünnepelhetünk itt, a Nemzet főterén. A Parlament épületében most egyszerre jelen van a Szent Korona és legbecesebb ereklyénk, a Szent Jobb. A mise kezdete előtt hallhattuk Bartholomaiosz konstantinápolyi pátriárka szavait. Ezúton is köszönetet mondok neki azért az értékes és szimbolikus jelentésben gazdag tettért, hogy eljött közénk és szólt hozzánk. Ő volt az, aki 2000-ben itt, Budapesten az ortodox egyház számára is szentté avatta első királyunkat, Szent Istvánt. Ezzel is arra emlékeztet, hogy első királyunk halálakor 1038-ban még egységben volt a keleti és a nyugati kereszténység. Ez az egység pedig magának Krisztusnak az akarata, hiszen Ő azért imádkozott, hogy tanítványai egyek legyenek, és így elhiggye a világ, hogy az Atya küldte Őt (vö. Jn 17,21). Mai világunknak égetően szüksége van az egységes kereszténység tanúságtételére.

2. Az evangéliumban azt hallottuk, hogy Jézus keresztje mellett ott állt anyja, Szűz Mária és a tanítvány, akit szeretett. Az Üdvözítő a kereszt fájáról bízta édesanyja gondjaira János apostolt, a szeretett tanítványt, az ő személyében pedig az egész Egyházat. Ezért tiszteljük Szűz Máriát, mint az Egyház édesanyját. De nemcsak az Egyház egész közösségének, hanem az egyes népeknek is szükségük van a Szűzanya pártfogására.

Szent István király halála előtt koronáját, vagyis országát és egész népét Szűz Máriának ajánlotta. Nem ajándékképpen hozta a Boldogasszony színe elé, hanem megrendült könyörgéssel oltalmát és védelmét kérve. Hiszen nem maradt utána örökös. Előre láthatta, hogy a fiatal kereszténységet és az európai népek közösségébe még alig beilleszkedett magyarságot végveszély fenyegeti ezen a széljárta vidéken, amelyet sokan a népek országútjának tekintettek.

A Szűzanya elfogadta a felajánlást és azóta, immár ezer éve magyarság és kereszténység együtt járja a történelem útját minden kísértésen és nehézségen át, mindig megújulva és újjászületve még olyan helyzetekben is, amikor emberileg már nem látszott semmi remény.

3. Krisztus keresztje, megváltó szeretete és feltámadása a remény jele számunkra. Most itt van velünk a téren a Missziós kereszt, amely a budapesti Városmisszió és az Eucharisztikus Kongresszus jelképe volt. De hogyan tudjuk megjeleníteni keresztény reményünket városunk utcáin, munkahelyünkön, vagy hogyan tudjuk átélni templomainkban napról napra? Erre kellett válaszolni a lelkipásztori előkészítés éveiben. Ezért választottuk a kongresszus szemléletes jelképének a Missziós keresztet. Ebbe a keresztbe foglaltuk a magyar szentek és boldogok ereklyéit, Szent István és Szent Gellért korától napjainkig. Ebbe illesztettük a legújabb vértanúk maradványait is, magyarokét és nem magyarokét az egész Kárpát-medencéből és a közeli régiókból. Mert a szentek mutatják meg nekünk, hogy hogyan tudjuk mai életünkben Krisztus jelenlétét hordozni ezerféle helyzetben, találékony és áldozatot vállaló szeretettel. Ez a kereszt járta hazánk és a szomszédos országok városait. Felhívás volt az imádságra, a bűnbánatra, a szentek példájának megismerésére. Több mint 70 000 kilométert tett meg az elmúlt évek során. A vatikáni apostoli palotából indult, ahol Ferenc pápa áldotta meg. A Hősök terén fejezi be missziós útját, azon a szentmisén, amelyet szintén a Szentatya fog vezetni.

4. De nem csak az oltárra emelt szentek hirdetik, hogy milyen a Krisztussal való találkozás hatása életünkben. Voltak az Eucharisztikus Kongresszusnak élő hírnökei is. Ezek a hírnökök pedig ismert tudósok, művészek, nagy és híres egyéniségek, akik személyesen is elmentek a katolikus közösségekhez, hogy tanúságot tegyenek hitükről, életükről és meghívjanak mindenkit a budapesti nagy találkozóra. Tisztelet és hála illeti őket személyes helytállásukért és azért, hogy vállalták Krisztushoz tartozásukat a világ előtt. Nem véletlen, hogy magának a Kongresszusnak a programjában is fontos szerepet töltöttek be a tanúságtételek. A különböző világrészekről érkező férfiak és nők, papok és világiak beszéltek hitükről, útjukról és arról a különös karizmájukról, amelyet az Egyház javára kaptak.

És mi, mit tegyünk? Ihletet meríthetünk a szentek és tanúságtevők életéből, de vannak konkrét lehetőségeink is a cselekvésre. Ezért tartottunk közös étkezést sok száz rászorulóval a Kongresszus nyitómiséje előtti napon a II. János Pál pápa téren és hazánk számos városában. Önkéntesek ezrei veszik ki a részüket a Kongresszus munkájában. Diszkrét szolgálatukkal ők is, most is a rászorulókat, az eligazítást kérőket, a mozgássérülteket és mindazokat segítik, akiknek egy világos szóra és egy baráti kézre van szükségük. Erről a szeretetről tesznek tanúságot a ministránsok is, akiknek országos találkozóját most, ezen a szentmisén tartjuk.

5. A szentmisén szolgálva megérzi az ember Krisztus személyes közelségét. Nekem is ez volt annak idején a meghatározó élményem a józsefvárosi templomban sok évtizeddel ezelőtt. Ma is megérinti a szentmise az emberek szívét.

Három fiatal jött be egyszer a sekrestyébe egy szombat esti szentmise után. Egy barátjuk kedvéért voltak ott. Azelőtt soha nem jártak hozzánk. Rácsodálkoztak arra, amit itt láttak. Az egyik nagyon egyszerű volt, talán butának is mondhatnám. „Mi ez?” – kérdezte.

A másik gonoszkodó volt, finoman ellenséges. „Minek ez az egész?” – ezt morogta. A harmadik értelmesnek tűnt. Nyitott tekintettel kérdezte: „Miért van ez?”

Az első kérdésre nem lehetett igazán felelni. Minden meghatározás gyengének és halványnak tűnik, vagy olyan elméleti, hogy a kívülről nem tud vele mit kezdeni. A második kérdés valójában nem is kérdés, hanem válasz: Nincs szükség az egészsre. Meg kell szüntetni. El kell törölni! Csak a harmadik kérdésre lehetett válaszolni.

Igen, azért történt, amit ma este átéltünk, mert atyáink és őseink a hitben ott, Jeruzsálemben együtt voltak a Názáreti Jézussal. Uruknak és Mesterüknek mondták Őt. Ő pedig az utolsó estén, mielőtt elfogták, elítélték és keresztre feszítették, együtt evett tanítványaival. Kenyeret vett a kezébe és azt mondta: Vegyétek, egyétek, ez az én testem. Ugyanígy kezébe vette vacsora után a borral telt kelyhet és azt mondta: Igyatok ebből mindnyájan! Ez az én vérem kelyhe, az új szövetségé, mely értetek kiontatik a bűnök bocsánatára.

És a tanítványok érezték, hogy itt valami titokzatos dolog történt. Valami, ami nagyobb, mint mi vagyunk. Valami, amit újra és újra ismételni kell, hogy megjelenjen közöttünk az Esemény, az egyszeri, a megismételhetetlen, az erőt sugárzó. Mert a Mester testét átszegezték, vérért kiontották, de harmadnap feltámadt a halálból.

Ezért égnek hát a gyertyák, ezért hangzanak el újra és újra a szavak családi otthonokban, fényes templomokban, börtönökben és munkatáborokban, titokban és nyilvánosan. Mi, papok pedig ezért vagyunk.

Ezért indulunk ma a szentmise után az Oltáriszentséggel gyertyás körmenetre, hogy elmondjuk a városnak és a világnak Krisztus jelenlétének csodáját és kérjük az Ő áldását mindannyiunkra. Ámen.